

HÖGSKOLAN FÖR LÄRANDE
OCH KOMMUNIKATION
HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

Svenska språket och litteraturen, 61-80 poäng

Läraryrket

KURSPLAN OCH LITTERATURLISTA

Kurs	SVENSKA SPRÅKET OCH LITTERATUREN, 61-80 POÄNG Swedish language and literature, 61-80 credit points
Kursid	LSVD06
Poäng	20
Nivå	D
Ämneskod	SVA
Utbildningsområde	HU
Allmänt	Kursen ges inom lärarprogrammet och utgör specialisering för undervisning i de senare åren i grundskolan och gymnasieskolan. Kursen syftar till att utveckla de studerandes kunskaper i svenska språket och litteraturvetenskap genom antingen en fördjupning i ett särskilt litteraturvetenskapligt eller språkligt ämne eller breddning av kunskaperna i olika avseenden. Detta skall leda till en god förmåga att undervisa i skolämnet svenska och fördjupa insikterna om litteraturens och språkets betydelse för eleverna.
Mål	De studerande skall utveckla - goda kunskaper inom de områden som respektive delkurs behandlar - en fördjupad förmåga att kritiskt granska litteratur - fördjupad förmåga att skriva en vetenskaplig uppsats eller essäer i de delkurser som väljs - fördjupade kunskaper i svenskämnets didaktik, särskilt beträffande elevers skrivande och litteraturläsning samt läromedel i ämnet
Innehåll	Kursen kan läsas enligt två alternativ: Antingen som två 5-poängskurser plus en uppsats om 10 poäng, eller som fyra delkurser om vardera 5 poäng. Alternativ 1 Delkurs 1: Modern allmän litteratur 5 p <i>Comparative literature 2</i> Analys och tolkning av 1900-tals litteratur utanför Sverige. Här läses ett antal representativa texter som visar den moderna romanens utveckling ställd i relation till litteraturvetenskapliga teorier som exempelvis nykritik, strukturalism, psykoanalys, existentialism och feminism.

Delkurs 2: Språkutveckling och forskning i elevspråk 5 p

Language development and research on the language of pupils

Språkliga normer i skolan förr och nu. Forskning i gymnasieelevers skrivande av uppsatser (De centrala/nationella proven). Forskning om processinriktad skrivning i skolan. Lärares bedömning av texter av olika slag. Samband mellan kulturell miljö och skolresultat. Den flerspråkiga skolan.

Delkurs 3: D-uppsats 10 p

Degree project

Studenten skall här utveckla en fördjupad förmåga att kritiskt granska vetenskaplig text och själv författa en uppsats som i omfång och framför allt djup visar på en progression i förhållande till tidigare kurser.

Alternativ 2

Delkurs 1 och 2: samma som alternativ 1

Delkurs 3 ersätts efter överenskommelse med kursansvarig med **två av följande** 5-poängskurser, valda så att den ena har språklig inriktning och den andra litteraturvetenskaplig. Dock måste minst fem studerande välja samma valbara kurs för att denna skall kunna starta.

Fördjupning i stilistik och textanalys 5 p

Stilistics and analysis of texts

Normativ stilistik förr och idag. Äldre och modern språkvård. Semantik och semantiska förändringar i ordbruket. Textbindning. Analys av äldre och modern litteratur.

Nordiska språk 5 p

The Nordic Languages

De nordiska språkens släktskap och historiska utveckling. Språkpolicy i de nordiska länderna. Modern litteratur på de nordiska språken. Undervisning i nordiska språk i ungdomsskolan.

Svenska personnamn och ortnamn 5 p

Swedish Place and Personal Names

Traditioner i svensk namngivning under historiens gång. Ortnamnsforskning. Fördjupning i lokala ortnamn. Ortnamnsarkivet.

Språksociologi 5 p

Sociolinguistics

Internationell och svensk forskning i förhållandet mellan språk och miljö. Dialekter kontra standardspråk. Gruppspråk. Genusrelaterade skillnader i språkbruket.

Bland följande litteraturvetenskapliga alternativ måste den studerande välja sådana som inte studerats på tidigare nivåer.

Utomeuropeisk litteratur 5 p

Non-European Literature

Inledande översikt.

Nedslag i 1900-talsromanens framväxt i Asien, Afrika, Australien och Sydamerika.

Valda utomeuropeiska verk.

Litteraturpedagogiska perspektiv.

Läromedelsgranskning.

Litteratursociologi och bokmarknad 5 p

Sciological Criticism

Den litterära institutionens framväxt från 1700-talet till våra dagar.

Bibliotekens och skolbibliotekens roll.

Läsarundersökningar.

Nya mediers inverkan på bokmarknaden.

Litteraturpedagogiska perspektiv.

Läromedelsgranskning.

Kvinnolitteratur 5 p

Feminist Criticism

Nedslag i kvinnolitteraturens historia.

Litteratursociologiska aspekter.

Valda verk med betoning på aspekter som kön, klass och etnicitet.

Litteraturpedagogiska perspektiv.

Läromedelsgranskning.

Regional litteratur 5 p

Regional literature

Den regionala litteraturens kännetecken.

Nedslag i småländsk litteraturhistoria från äldre tider till idag.

Valda småländska verk.

Litteraturpedagogiska perspektiv.

Läromedelsgranskning.

Kriminal- och spänningslitteratur 5 p

The Crime novel – today and in the past

Kriminalromanens bakgrund och framväxt.

Pusseldeckarens guldålder.

Hårdkokt realism och samtidskritik.

Kriminalromanen idag: Nya roller och nya motiv.

Litteraturpedagogiska perspektiv.

Förkunskapskrav	För att vara behörig till kursen skall kurserna i Svenska språket och litteraturen 1-40 p vara avslutade med godkänt resultat, dessutom minst 15 p av kursen Svenska språket och litteraturen 41-60 p med godkänt resultat.
Kursuppläggning	Undervisningen på de första delkurserna kommer väsentligen att utgöras av föreläsningar och seminarier där studenterna förväntas vara aktiva i diskussioner och genomgångar. I uppsatskursen kommer handledning att ges gruppvis eller individuellt. I de valbara kurserna ges viss undervisning i början, därefter viss handledning.
Examination och betyg	För varje kurs sätts ett sammanfattande betyg. Betyget sätts efter en tregradig skala med något av uttrycken Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. För att få Väl godkänd på hela 20-poängskursen krävs minst 10 poäng med detta betyg. I det fall studenten väljer att skriva en D-uppsats skall denna ha fått Väl godkänd för att betyget VG skall kunna ges på hela kursen.
Kursvärdering	Kursvärdering sker enligt anvisningarna i utbildningsplanen.
Kurslitteratur	Förtecknas i bilaga

HLK

Läroarb. utbildningen

KURSLITTERATUR

2005-12-08

Svenska språket och litteraturen, 61-80 p

Antal sid:

Alternativ 1:

Delkurs 1. Modern allmän litteratur, 5 p

Olsson/Algulin. *Litteraturens historia i världen*.

Ca 100

Hertel, Hans (red) *Litteraturens historia 6-7* (1985-1994).

Ca 150

Bergsten, Staffan. *Litteraturvetenskap – en inledning*, (1998).

190

6-7 representativa verk, valda i samråd med kursdeltagarna.

Delkurs 2. Språkutveckling och forskning i elevspråk, 5 p

Dysthe, Olga, Hertzberg, Frøydis & Hoel, Torlaug Løkenstam (2002):

Skriva för att lära: skrivande i högre utbildning. Lund: Studentlitteratur.

209 s.

Garme, Birgitta (red.) (2002): *Språk på väg. Om elevers språk och skolans möjligheter*. Hallgren & Fallgren 33.

164 s.

Hoel, Torlaug Løkenstam (2001): *Skriva och samtala: lärande genom responsgrupper*. Lund: Studentlitteratur.

278 s

Hyltenstam, Kenneth (red.) (1996): *Tvåspråkighet med förhinder?*

Invandrar- och minoritetsundervisning i Sverige. Lund: Studentlitteratur.

284 s.

Larsson, Kent (1984): *Skrivförmåga: studier i svenskt elevspråk*. Omarb. utg. Malmö: LiberFörlag.

445 s.

Lindberg, Ebba (1998): *När voro blev var. Så skapades den moderna svenskan*.

Norstedts Ordbok.

165 s.

Palmér, Anne & Östlund-Stjärnegårdh, Eva (2005): *Bedömning av elevtext*.

En modell för analys. Svenskämnet i år 8, 9 och gymnasiet. Natur och Kultur. 188 s.

Skolverket (1994): *Läroplan för de frivilliga skolformerna Lpf 94*.

FUMS-rapporter enligt anvisningar

Stencilerat material med utdrag ur rapporter, tidskrifter och böcker 300 s.

Delkurs 3. D-uppsats, 10 p

Alternativ 2:

Valbara kurser

Fördjupning i stilistik och textanalys

Cassirer, Peter (2003): *Stil, stilistik & stilanalys*. 3. omarb. uppl. Stockholm: Natur och kultur.

287 s.

Liljestrand, Birger (1993): *Språk i text. Handbok i stilistik*. Lund: Studentlitteratur.

183 s.

Hellspong, Lennart och Ledin, Per (1997): *Vägar genom texten. Handbok i brukstextanalys*. Lund: Studentlitteratur.

303 s.

Analys av enskilda författare eller genrer i samråd med examinator

Nordiska språk

Cramer, Jens (1999): <i>Dansk som nabosprog: dansk grammatik for svensktalande</i> . Aarhus: Aarhus universitetsforlag.	96 s.
Fjeldstad, Anton & Hervold, Kari (1989): <i>Norsk for svensker</i> . Studentlitteratur: Lund.	164 s.
eller	
Jørgensen, Nils m.fl. (1997): <i>Nordiska. Våra språk förr och nu</i> . Lund: Studentlitteratur.	481 s.
Vikør, Lars S (2001) <i>The Nordic languages: their status and interrelations</i> . Oslo: Novus.	254 s.
Skönlitteratur på danska och norska väljs i samråd med examinator.	500 s.
Ca 200 s bestående av artiklar ur <i>Språk i Norden</i> i samråd med examinator	

Svenska personnamn och ortnamn

Brylla, Eva (2004): <i>Förnamn i Sverige: kortfattat namnlexikon</i> . Stockholm: Liber. Skrifter utgivna av Svenska språknämnden 88.	240 s.
Garlén, Claes (1991): <i>Svenska ortnamn: uttal och stavning</i> . Stockholm: Norstedt.	108 s.
Hallberg, Göran (1983): <i>Ortnamn i Småland</i> . Stockholm: AWE/Geber.	144 s.
Malmsten, Anders (2001): <i>Svenska namnboken</i> . 3 uppl. Stockholm: Prisma.	299 s.
Pettersson, Gertrud: <i>Svenska språket under sju hundra år: en historia om svenskan och dess utforskande</i> . 2. uppl. Lund: Studentlitteratur 2005.	290 s.

Språksociologi

Einarsson, Jan (2004): <i>Språksociologi</i> . Lund: Studentlitteratur.	367 s.
Emanuelsson, Birgitta (2005): <i>GATUS – ett multietniskt ungdomsspråk</i> . SoLiD 16. Uppsala universitet.	85 s.
Hyltenstam, Kenneth (red.) (1996): <i>Tvåspråkighet med förhinder?</i> <i>Invandrar- och minoritetsundervisning i Sverige</i> . Lund: Studentlitteratur.	285 s.
Trudgill, Peter (1983): <i>Sociolinguistics: An Introduction to Language and Society</i> . 4 uppl. London: Penguin.	222 s.
Särskilda studier i språksociologisk variation i svenska språket i samråd med examinator.	300 s

Utomeuropeisk litteratur (5 poäng)

de avsnitt som behandlar utomeuropeisk litteratur – kompletterad med utdrag ur andra litteraturhistorier,	Ca 300
Ett antal uppsatser om utomeuropeiska författarskap	200
Fem romaner/diktsamlingar valda i samråd med kursdeltagarna	1.000

Litteratursociologi och bokmarknad

Johan Svedjedal, <i>Gurun och grottmannen och andra litteratursociologiska studier</i> (Sthlm 1996)	300
Alvar Wallinder, <i>Vem bestämmer</i> (Falköping 1987)	175
Stenciler och uppsatser (varav en del hämtat från Internet)	100
Fem/sex skönlitterära verk eller texter, representativa för utvecklingen inom bokmarknaden (väljes i samråd med kursdeltagarna)	800

Kvinnolitteratur (5 poäng)

Roxman, Susanna, <i>Kvinnliga författare: kvinnornas litteraturhistoria från antiken till våra dagar</i> (Sthlm 1983) Utdrag cirka	150
--	-----

<i>Nordisk kvinnolitteraturhistoria 1-5</i> (Höganäs 1993-2000 utdrag cirka <i>Kvinnornas litteraturhistoria</i> (utdrag)	300
Någon avhandling (utdrag) som behandlar ett kvinnligt författarskap, exempelvis Edith Södergran, Karin Boye, Moa Martinsson, Sara Lidman, Kerstin Ekman,...	200
Ett urval uppsatser som tar upp olika aspekter på kvinnolitteraturbegreppet	100
Fem/sex representerativa litterära verk (väljes i samråd med kursdeltagarna)	1.000

Regional litteratur (5 poäng)

Nettervik/Lindqvist/Evenäs, red.: <i>Författare i Småland</i> (Sthlm 1998)	350
Gustavsson/Lindqvist, red: <i>Röster i Småland</i> (Sthlm 1996)	250
Wägner, Elin: <i>Tusen år i Småland</i> (finns i flera upplagor)	250
Gustavsson(red) <i>Astrid Lindgren och folkdikten</i>	
Uppsatser och artiklar	200
Fem/sex skönlitterära verk med anknytning till Småland (väljes i samråd med kursdeltagarna)	1 000

Kriminal- och spänningslitteratur

Dag Hedman (red). <i>Brott, kärlek, äventyr. Texter om populärkultur</i> , Studentlitteratur 1995. (enligt anvisningar.)	ca 150
Christie, Agatha. Någon av <i>Tio små negerpojkar</i> , <i>4:50 från Paddington</i> , <i>Mordet på Orientexpressen</i> .	
Hammet, Dashiell. <i>Den gäckande skuggan</i> . En bok för alla.	
McBain, Ed. Någon roman ur polisserien, bestäms senare.	
Sayers, Dorothy. <i>Mördande reklam</i> eller <i>De nio målarna</i>	
Sjöwall, Maj & Wahlöö, Per. <i>Mannen på balkongen</i> eller <i>Den vedervärdige mannen från Sjöfalle</i> .	Totalt ca 3000 s.

Samt ytterligare 5 moderna kriminalromaner valda i samråd med kursdeltagarna.

Två kriminalnoveller av Edgar Allan Poe, Conan Doyle (Kan köpas på institutionen.)

Ytterligare någon/några romaner valda i samråd med kursdeltagarna.